

2004-02-18

Dnr 2004-65

Regeringen
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

REVISORSNÄMNDENS ÅRSREDOVISNING FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2003

Revisorsnämnden (RN) överlämnar härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2003.

RN:s operativa verksamhet är indelad i fyra verksamhetsgrenar: Examinationsverksamhet, Godkännande/auktorisering/registrering, Tillsyn samt Internationella kontakter. Tillsynsverksamheten omfattar tre delområden: systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), disciplinärenden samt förhandsbesked. Uppdagas i en SUT-utredning allvarigare brister i en revisors verksamhet överförs ärendet till ett disciplinärende för prövning av frågan om eventuell disciplinär åtgärd. Disciplinärenden initieras i övrigt genom anmälningar eller underrättelser från myndigheter – främst skattemyndigheter – och från klienter m.fl. intressenter eller på RN:s eget initiativ med anledning av bland annat uppgifter i media. Förhandsbesked gäller antingen frågan om en revisor med hänsyn till sitt oberoende kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller frågan om en revisor, med hänsyn till bland annat oberoendet, får utöva viss sidoverksamhet.

RESULTATREDOVISNING

RN:s verksamhet är avgiftsfinansierad. Intäkterna består huvudsakligen av provavgifter, ansökningsavgifter och årsavgifter. Intäkter och kostnader per verksamhetsgren framgår av nedanstående tabell 1.

Tabell 1

Fördelning av intäkter/kostnader (tkr) ¹						
	2003		2002		2001	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Examination	7 456	-6 333	1 944	-5 293	748	-2 590
Godk./aukt./registrering	1 749	-1 543	2 345	-2 072	1 928	-1 783
Tillsyn	13 395	-12 826	13 445	-12 497	13 249	-10 722
Internat.kontakter	758	-751	182	-233	234	-228
Totalt	23 358	-21 453	17 916	-20 095	16 159	-15 323
Resultat	1 905		-2 179		836	

¹ Intäkter och kostnader direkt hänförliga till en viss verksamhetsgren har förts till denna. Övriga intäkter och kostnader har fördelats på verksamhetsgrenarna med utgångspunkt från nedlagd arbetstid.

Mål för verksamhetsgrenen Examinationsverksamhet

Målet är att prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen skall anordnas minst en gång per år.

Åtterrapporing: RN anordnade i maj prov för revisorsexamen samt i november prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen. Antalet tentander samt hur många som genomförde proven med godkänt resultat framgår av tabell 2 nedan.

Tabell 2

Antal tentander	2003		2002		2001	
	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- examen
totalt	374	61	270	19	73	9
med godkänt resultat	139	27	156*	13	47*	6*

* Omprövning av tidigare underkända provsvar har lett till justeringar av antalet prov med godkänt resultat.

Kommentar

RN är beredd att anordna prov två gånger om året, på våren respektive hösten. Prov på våren kan enligt Revisorsnämndens föreskrifter RNFS 1996:1 ställas in om det samlar färre än 20 behöriga sökande. Vårprovet för högre revisorsexamen 2003 ställdes in på grund av att antalet sökande var för litet.

RN har sedan år 1999 medverkat i kvalitetssäkring och genomförande av prov för revisorer anställda av RRV. Motsvarande samarbete sker nu med den nybildade Riksrevisionen. Riksrevisionen ersätter de kostnader RN har för dessa prov.

Mål 1 för verksamhetsgrenen Godkännande/auktorisering/registrering

Målet är att beslut om godkännande, auktorisation och registrering skall meddelas senast två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Åtterrapporing: Samtliga förstagångsansökningar utom fyra har avgjorts inom den stipulerade tidsgränsen. Förseningen har orsakats av komplexa frågeställningar i dessa enskilda fall i kombination med att det kom in ett ovanligt stort antal ansökningar under november-december 2002 på grund av att övergångsbestämmelser för teoretisk och praktisk utbildning löpte ut vid årsskiftet 2002/2003. Antalet inkomna ansökningar under 2003 samt antalet beviljade godkännanden, auktorisationer och registreringar framgår av tabell 3 nedan:

Tabell 3 ²

Förstagångsansökningar	2003		2002		2001	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
Godkännande	145	186	130	120	60	56
Auktorisation	19	111	222	211	138	125
Registrering	8	4	7	7	7	8
Totalt	172	301	359	338	205	189

² De beviljade ansökningarna är endast till viss del desamma som de som inkommit under året, eftersom ansökningar som inkommer sent på året inte hinner avgöras förrän året därpå.

Ca 4,8 procent av de som ansökte om godkännande/auktorisering återtog sin ansökan innan beslut fattats i ärendet.

Under år 2003 meddelades 17 avslagsbeslut av vilka 11 vunnit laga kraft. Av de åtta beslut som överklagades ändrade RN på ett beslut och meddelade sökanden godkännande. Fem beslut är fortfarande föremål för domstolsprövning.

Mål 2 för verksamhetsgrenen Godkännande/auktorisering/registrering

Målet är att beslut i ärenden gällande ansökan om fortsatt godkännande, auktorisation och registrering normalt skall meddelas senast en månad innan pågående period löper ut.

Åtterrapporing: Antalet godkännanden, auktorisationer samt registreringar vars giltighetstid (fem år) löper ut varierar från år till år mellan ca 700 och 850 stycken. Av tabell 4 nedan framgår hur många revisorer som var aktuella för nytt femårsförordnande, hur många ansökningar som inkom samt antalet beslut. Av besluten år 2003 har drygt 96 procent meddelats senast en månad innan pågående period löpte ut³. I de fall detta mål inte uppnåtts har det berott på sent inkomna ansökningar och/eller att kompletteringar i flera omgångar har erfordrats.

Tabell 4

Ansökan om fortsatt förordnande	2003	2002	2001
Antalet aktuella revisorer/revisionbolag	735	814	766
Inkomna ansökningar	672	721	699
Beviljade	667	716	699
Avslag	5	5	0

Kommentar

Revisorskåren ökade 2003 för andra året i rad. Antalet revisorer har dock ännu inte kommit upp till samma nivå som innan den kraftiga reduktionen under åren 1997–2001 (4 495 personer den 1 januari 1997).

Tabell 5

År	2003	2002	2001
Antal revisorer den 1 januari	4 146	4 047	4 112
Antal revisorer vid årets utgång	4 245	4 146	4 047
Förändring netto	99	99	-65

Mål 1 för verksamhetsgrenen Tillsyn

Målet är att utöva en effektiv tillsyn. Det är särskilt viktigt att nämnden finner och ur systemet utesluter revisorer som uppsåtligt gör orätt i sin revisionsverksamhet eller på annat sätt förfar oredligt. Detsamma gäller revisorer som av andra skäl inte är lämpliga att utöva revisionsverksamhet. Vidare är det av stor betydelse att nämnden

³ 2002 = 89,3 %, 2001 = 91,3 %

ingriper mot revisorer som utför ett grovt bristfälligt arbete eller äventyrar sitt oberoende. Förutom handläggning av anmälningar skall tyngdpunkten i verksamheten ligga på den systematiska och uppsökande tillsynen och utvecklingen av dess former.

Åtterrapporing: Antalet öppnade disciplinärenden, andelen egna initiativärenden samt hur många som kan hänföras till SUT-verksamheten framgår av tabell 6 nedan.

Tabell 6

Anmälare	2003	2002	2001
Egeninitierade	26	34	52
(varav SUT)	(15)	(14)	(26)
Skattemyndighet	32	40	39
Klient	35	35	33
Övriga (Ekobrottsmyndigheter, kronofogde m.fl)	24	29	24
Summa:	117	138	148

Pågående SUT-projekt under år 2003 framgår av tabell 7 nedan. Denna visar också antalet enskilda ärenden som öppnats, avslutats respektive överförts till disciplinärende inom varje projekt.

Tabell 7

SUT-projekt (inom parentes anges året projektet påbörjades)	Antal ärenden inom respektive projekt 2003		
	Öppnade ⁴	Avslutade ⁵	varav till disciplin ⁶
1. Ej medlemmar FAR/SRS (1999–)	24	25	7
2. Allvarlig varning från 1995 (2000–)	3	5	0
3. Tveksamheter vid förnyelser (2000–)	0	0	0
4. Revisorer med många uppdrag (2001–)	1	7	4
5. Enkät konsultuppdrag (2001–)	0	5	0
6. Stiftelser (2003–)	12	1	0
7. Övriga ⁷ (2001–)	2	6	4
Totalt inom samtliga projekt:	42	49	15

Mål 2 för verksamhetsgrenen Tillsyn

Målet är att minst hälften av alla disciplinärenden som väcks skall vara avgjorda inom 18 månader från öppningsdagen. Inget disciplinärende skall ha en handläggningstid som överstiger 3 år.

Åtterrapporing: Drygt 79 procent av de 145 disciplinärenden som avgjordes under år 2003 ⁸ hade en handläggningstid under 18 månader. I tabell 8 nedan redovisas antalet avgjorda ärenden med handläggningstider över 12, 15 respektive 18 månader.

Tabell 8

Antal beslut	Handläggningstid					Totalt
	mindre än 1 år	längre än 12 mån	15 mån	18 mån	3 år	
145	95	15	5	30	0	145
i % av totalen	65,5	10,3	3,4	20,7	0,0	100,0

⁴ Öppnade ärenden inom samtliga projekt 2002 = 47 st, 2001 = 67 st, 2000 = 47 st

⁵ Avslutade ärenden inom samtliga projekt 2002 = 46 st, 2001 = 62 st, 2000 = 84 st

⁶ Ärenden till disciplin från samtliga projekt 2002 = 14 st, 2001 = 26 st, 2000 = 23 st

⁷ SUT-utredningar som RN påbörjat med anledning av uppgifter i bl.a. massmedia.

⁸ 2002 = 147, 2001 = 141, 2000 = 194

Kommentar

Av under året avgjorda 145 disciplinärenden avsåg 52 ärenden godkända revisorer, 88 ärenden auktoriserade revisorer samt fem ärenden registrerade revisionsbolag. I disciplinärendena fattades totalt 50 beslut om disciplinär åtgärd, av vilka 9 stycken (18 procent) överklagades.⁹

Tabell 9

Disciplinär åtgärd	Godkända revisorer	Auktoriserade revisorer	Revisionsbolag	Totalt
2003				
Upphävande	3	2	0	5
Varning samt straffavgift	2	4	0	6
Varning	9	19	1	29
Erinran	3	7	0	10
Totalt	17	32	1	50
2002				
Upphävande	7	2	–	9
Varning samt straffavgift	–	–	–	–
Varning	16	15	–	31
Erinran	6	2	1	9
Totalt	29	19	1	49
2001				
Upphävande	9	4	–	13
Varning samt straffavgift	3	–	–	3
Varning	19	21	–	40
Erinran	5	4	–	9
Totalt	36	29		65

Mål 3 för verksamhetsgrenen Tillsyn

Målet är att ansökan om förhandsbesked skall avgöras inom två månader från det datum komplett ansökan inkommit till nämnden.

Åtterrapporing: Under året inkom 13 ansökningar om förhandsbesked.¹⁰ Samtliga ansökningar har avgjorts inom den stipulerade tidsgränsen.

Mål för Verksamhetsgrenen Internationella kontakter

Målet är att nämnden skall följa den internationella utvecklingen av god revisorssed och god revisionsed

Åtterrapporing: EU:s revisionskommitté har hållit tre sammanträden under året. RN har deltagit i dessa sammanträden. Samarbetet med de nordiska länderna sker främst inom ramen för EU-samarbetet. Härvid bör noteras att Norge utan att vara medlem i EU ändå är

⁹ 2002 = 37 procent, 2001 = 29 procent, 2000=20 procent

¹⁰ 2002 = 7, 2001 = 8, 2000 = 13

representerat i EU:s revisionskommitté. Frågan om revisorers oberoende har fortsatt att i hög grad prägla utvecklingsarbetet såväl inom EU som internationellt. Vad gäller EG-rekommendationen *Revisorers oberoende i EU: Grundläggande principer* (2002/590/EG), som fastställts av EU-kommissionen i maj 2002, konstaterades i RN:s förra årsredovisning att svenska oberoenderegler i de flesta avseenden redan överensstämmer med, eller går längre än, vad som sägs i rekommendationen. I övriga avseenden har överensstämmelsen med EG-rekommendationen ökat under året. Detta har bland annat skett genom FAR:s nya yrkesetiska regler, och därav följande utveckling av god revisorssed, vilka tillkommit efter samråd med RN och trätt i kraft den 1 juli 2003. Ett annat viktigt steg på vägen mot fullständig implementering av rekommendationen har tagits genom det förslag om ändring i aktiebolagslagens bestämmelse om bokföringsjämv som framförts i Justitiedepartementets promemoria *Några frågor om revision*. Vad gäller implementeringen av EG-kommissionens tidigare rekommendation om *kvalitetssäkring av lagstadgad revision* (2001/256/EG) har RN under år 2003 träffat avtal med FAR och SRS innebärande bland annat att RN kvalitetssäkrar den föreningsadministrerade kvalitetskontrollen (se vidare avsnittet Övriga återrapporteringskrav). Med hänsyn härtill får Sverige numera anses ha ett system för kvalitetssäkring som överensstämmer med EG-rekommendationen. En viktig fråga under året och i det fortsatta EU-arbetet rör de kommande ändringarna i det åttonde bolagsrättsliga direktivet, det s.k. revisorsdirektivet, vilka kan förväntas innebära att direktivet därefter ligger i linje med ovannämnda rekommendationer. Vad gäller kontakter med stater utanför EU har representanter för revisorstillsynen i Kina respektive Ryssland besökt RN under året och informerat sig om hur tillsynen bedrivs i Sverige.

Övriga återrapporteringskrav

Eventuella speciella problem inom branschen.

Exempel på hur det egna arbetet kan ha haft effekter på utvecklingen inom revisorsområdet.

Redogörelse för RN:s bedömning av kvaliteten på den revision som utförs av de kvalificerade revisorerna.

Återrapportering: De vanligaste bristerna är liksom tidigare år bristfällig dokumentation och otillräckliga revisionsinsatser. Även under år 2003 har RN hos vissa revisorer funnit mycket stora brister avseende revisionsinsatserna, brister som i en del fall varit så omfattande att det arbete som revisorn utfört inte kan betecknas som revision. Ett problem som fått fortsatt stor uppmärksamhet är det oberoendehot som består i att vissa revisionsföretag utöver revisionsuppdragen tillhandahåller konsulttjänster till sina revisionsklienter. RN har sett närmare på detta oberoendehot inom ramen för SUT-projektet avseende konsultuppdrag (se punkt 5 i tabell 7, sid. 4), som avslutats under året. Vid den undersökningen liksom i andra sammanhang har RN uppmärksammat att det råder oklarheter om hur den s.k. analysmodellen skall tillämpas på fristående rådgivning och om hur revisorn skall dokumentera oberoendeanalysen. Samtidigt är det, i konsekvens med de höga krav på oberoendet som uppställs enligt revisorslagstiftningen, mycket viktigt att revisorer dokumenterar sina oberoendeanalysen noggrant. Mot den bakgrunden har RN under året gjort ett vägledande uttalande om hur oberoendeanalysen skall dokumenteras. Ett förhandsbesked av stor betydelse för oberoendefrågan har avgjorts under året. Revisorn som sökte förhandsbesked var av regeringen förordnad revisor i en av AP-fonderna. Frågan gällde om den omständigheten, att hustrun till en av revisorns

kolleger på revisionsbyrån skulle tillträda ett uppdrag som styrelseledamot för AP-fonden, utgjorde ett hot mot revisorns oberoende och i så fall om revisionsuppdraget ändå – med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet eller planerade motåtgärder – kunde behållas. RN fann att ifrågavarande omständighet utgör ett hot mot oberoendet och att det skulle krävas att den förordnade revisorns revisionsarbete granskas av en revisor som är verksam vid annan revisionsbyrå, för att den förre skall kunna behålla revisionsuppdraget. Förhandsbeskedet har vunnit laga kraft.

RN:s uttalanden i disciplinärenden, i förhandsbesked eller i annan form blir en del av den goda revisorsseden och får därmed stor effekt på utvecklingen inom revisorsområdet. Vad gäller disciplinärenden är RN:s uppfattning att alla seriösa revisorer ser mycket allvarligt även på den lindrigaste disciplinära åtgärden erinran. RN har också uppfattningen att den övervägande delen av revisorskåren efterlever de uttalanden som RN gör i t.ex. disciplinärenden. En mer påtaglig effekt av RN:s arbete är upphävandena av godkännande respektive auktorisation för revisorer som har utfört grovt bristfälliga arbeten. Under år 2003 har RN i fem fall beslutat om upphävande, varav fyra fall grundades på uppgifter som framkommit i den systematiska uppsökande tillsynen (SUT). Dessutom kan RN liksom tidigare år konstatera att ett antal revisorer (sex st.) av sagt sig sitt godkännande eller sin auktorisation sedan RN påbörjat utredning inom ramen för SUT.

Anmälningar eller underrättelser som föranlett disciplinärenden under år 2003 gäller en förhållandevis liten del av den totala revisorskåren, ungefär 2,2 procent. Detta förhållande avviker obetydligt från tidigare år. I sin SUT-verksamhet har RN å andra sidan liksom tidigare år uppmärksammat relativt många revisorer som inte når upp till en godtagbar kvalitet. Av de SUT-ärenden som avslutades under år 2003 överfördes drygt 30 procent till disciplinärenden. Procentsatsen är i stort densamma som tidigare år. Detta tyder på att det skulle vara ett förhållandevis stort antal kvalificerade revisorer som brister i fråga om kvalitet. Det bör dock noteras att RN:s urval av revisorer som blir föremål för SUT görs utifrån olika riskkriterier. Det bör också noteras att den genomsnittliga kvaliteten har varit betydligt lägre i den grupp som består av revisorer som inte är ledamöter av FAR eller SRS (se punkt 1 i tabell 7, sid. 4) och som utgör en begränsad del av revisorskåren.

Som nämnts ovan i avsnittet om internationella kontakter får Sverige numera anses ha ett system för kvalitetssäkring av lagstadgad revision som överensstämmer med EG-rekommendationen. Denna innebär att medlemsstaterna skall vidta åtgärder för att säkerställa att alla personer som utför lagstadgad revision omfattas av ett kvalitetssäkringssystem. I Sverige ankommer det på RN att utöva tillsyn över revisionsverksamhet och över godkända och auktoriserade revisorer. FAR och SRS har sedan länge bedrivit kvalitetskontroll av sina ledamöter och de revisionsföretag i vilka dessa är verksamma. RN har under år 2003 med FAR och SRS träffat ett avtal om kvalitetskontroll som innebär att den föreningsadministrerade kvalitetskontrollen granskas och kvalitetssäkras av RN. Den koppling mellan kvalitetskontrollen och det disciplinära systemet, som skall finnas enligt EG-rekommendationen, åstadkommes genom att FAR och SRS har åtagit sig att till RN anmäla de revisorer hos vilka man finner sådana kvalitetsbrister eller regelbrott att det kan föranleda upphävande av godkännandet eller auktorisationen.

Budgetutfall

	Prognos enligt regleringsbrev för år 2003	Reviderad prognos enligt delårsrapport 2003	Utfall
Intäkter	19 360	22 012	23 358
Kostnader	-17 915	-21 211	-21 453
Resultat	1 445	801	1 905

I budgetunderlaget för räkenskapsåret 2003 (avgivet i februari 2002) hade RN kalkylerat med ett överskott om drygt 1 445 tkr. I delårsrapporten i augusti 2003 reviderades prognosen både på intäktssidan och kostnadssidan. Antalet sökande till examen överskred emellertid med dryga 32 procent det antal som delårsrapportens prognos baserades på. Eftersom provverksamhetens kostnader till stor del är fasta ledde de högre provintäkterna till att verksamhetsåret slutade i ett kraftigare överskott än det som beräknades i delårsrapporten.

Kompetensförsörjning

Avrapportering av målen för 2003: *Målet att vidareutveckla och behålla nuvarande personal uppnåddes. Vidareutvecklingen har framför allt avsett utbildning i revision för RN:s jurister. Ingen personalomsättning har förekommit. Med sikte på målet att säkerställa kompetensförsörjningen när det gäller kvalificerad revisorskompetens och att ytterligare förstärka denna nyanställdes en auktoriserad revisor. Övriga två mål som RN uppställt för 2003 nedprioriterades.*

Åldersstruktur, könsfördelning

Ålder	20–30		31–50		51–60		60–	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Ledningskompetens				1	1	1		
Kärnkompetens	1		2	4	1		3	1
Stödkompetens	1				1			

Etnisk och kulturell mångfald

RN:s personal utgörs huvudsakligen av jurister med domstolsbakgrund och ekonomer med kvalificerad revisorskompetens. För närvarande finns ingen anställd av annan etnisk tillhörighet än svensk.

Mål för 2004: *Vad gäller revisorskompetensen skall en pensionsavgång ersättas samt ytterligare minst en kvalificerad revisor rekryteras. I övrigt skall kompetensförsörjningen inriktas på att behålla befintlig personal, att förstärka kompetensen genom vidareutbildning samt att eventuellt anställa en person med särskilda kvalifikationer för omvärldsbevakning.*

Mål för 2005–2006: *För att ersätta en pensionsavgång skall en person rekryteras för handläggning av bl.a. examinationsverksamhet.*

RESULTATRÄKNING*(belopp i tusental kronor)*

	<i>Not</i>	Utfall 2003	Utfall 2002
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	23 318	17 871
Finansiella intäkter	2	40	45
<i>Summa</i>		<u>23 358</u>	<u>17 916</u>
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-14 031	-13 366
Kostnader för lokaler	4	-2 071	-2 000
Övriga driftkostnader	5	-5 121	-4 571
Finansiella kostnader	6	-24	-27
Avskrivningar och nedskrivningar		-207	-131
<i>Summa</i>		<u>-21 454</u>	<u>-20 095</u>
<i>Verksamhetsutfall</i>		1 905	-2 179
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		100	50
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-100	-50
<i>Saldo</i>		<u>0</u>	<u>0</u>
Årets kapitalförändring	7	1 905	-2 179

BALANSRÄKNING*(belopp i tusental kronor)*

	<i>Not</i>	2003-12-31	2002-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar	8		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		29	44
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		359	233
<i>Summa</i>		388	277
Fordringar			
Kundfordringar	9	531	578
Fordringar hos andra myndigheter	10	285	491
Övriga fordringar		6	6
<i>Summa</i>		822	1 075
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	11	438	431
<i>Summa</i>		438	431
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	12	1 939	0
Kassa, postgiro och bank		0	0
<i>Summa</i>		1 939	0
SUMMA TILLGÅNGAR		3 587	1 783
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	13	-1 939	240
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		1 905	-2 179
<i>Summa</i>		-34	-1 939
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	312	0
Övriga avsättningar		0	0
<i>Summa</i>		312	0
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	15	229	163
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		0	342
Skulder till andra myndigheter	16	432	542
Leverantörsskulder	17	131	605
Övriga skulder	18	302	554
<i>Summa</i>		1 094	2 206
Periodavgränsningsposter	19		
Upplupna kostnader		2 215	1 515
<i>Summa</i>		2 215	1 515
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 587	1 783
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

ANSLAGSREDOVISNING 2003*(belopp i tusental kronor)***Redovisning mot inkomsttitel**

Inkomsttitel	<i>Not</i>	Beräknat belopp	Inkomster
2811			
Övriga inkomster av statens verksamhet	20	0	100

FINANSIERINGSANALYS*(belopp i tusental kronor)*

	<i>Not</i>	2003	2002
DRIFT			
Kostnader	21	-21 247	-19 964
Finansiering av drift			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		23 318	17 871
Övriga intäkter		40	45
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>		23 358	17 916
Minskning(+) av kortfristiga fordringar		246	-96
Minskning(-) av kortfristiga skulder		-479	798
Kassaflöde från/till drift		1 879	-1 346
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		317	-106
<i>Summa investeringsutgifter</i>		317	-106
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		188	64
- amorteringar		-122	-98
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>		66	-33
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>		0	0
Kassaflöde från/till investeringar		383	-139
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		100	50
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>		100	50
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet</i>		-100	-50
Kassaflöde från/till uppbördsverksamhet		0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		2 261	-1 486
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		-342	1 144
Kassa, postgiro oförändrad		0	-6
Ökning(+) av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		2 281	-1 480
SUMMA FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		2 281	-1 486
Likvida medel vid årets slut		1 939	-342

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

(Belopp i tusental kronor där annat ej anges.)

1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Myndighetens redovisning följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Värderingsprinciper anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och har en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning under anskaffningsåret sker från och med den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

Datorer och kringutrustning	3 år
Möbler och kontorsmaskiner	5 år
Övriga inventarier	8 år

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet sammanfaller med löptiden för gällande hyresavtal.

Värderingsprinciper – fordringar och skulder

Fordringarna har tagits upp till det belopp som beräknas bli betalt. Fakturor som inkommit efter brytdagen (2004-01-12) samt skulder vars belopp inte är exakt kända vid tidpunkten för årsredovisningen har bokförts som periodavgränsningsposter.

2. Anställdas sjukfrånvaro i procent ¹¹

	Kvinnor	Män	Totalt
2002	5,9	3,3	4,6
2003	2,6	1,3	2,1

¹¹ En anställd har under större delen av 2002 samt hela 2003 varit sjukskriven minst halvtid. Denna sjukskrivning – som inte är arbetsrelaterad – har borträknats i siffrorna, eftersom dess statistiska genomslag är mycket kraftigt p.g.a. liten personalstyrka och skulle ge en missvisande bild av sjukfrånvaron (6,11 procent totalt).

3. Uppgifter om nämnden enligt 7 kap 2 § FÅB

Ersättningar tkr	2003	2002
Ledamöter		
Elisabeth Palm ordförande (fr.o.m. 2003-07-15)	42	-
Lennart Grufberg ordförande * (t.o.m. 2003-06-30)	42	455
Gunnel Wennberg, vice ordf.	41	15
Vilhelm Andersson	38	38
Eva Ekström	40	16
Klas-Erik Hjorth	44	44
Kerstin Nyquist	44	37
Jan-Erik Moreau	44	42
Claes Norberg	42	42
Ulla Nordin Buisman **	231	15
Ersättare		
Hans-Jörgen Andersson	1	0
Marie Carlsson	2	2
Lise-Lotte Lenberg	0	1
Hans Lindén	0	2
Leif Lundfors	1	0
Maria Östman	2	0

*) I beloppet för 2002 ingår lön som myndighetschef t.o.m. 2002-07-01

***) I beloppet för 2003 ingår även ersättning för arbete i RN:s examensråd.

Styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter:

Ledamöter

Wennberg, Gunnel vice ordförande	Rättsmedicinalverket (ledamot), Domstolsverkets styrelse (ledamot), Stängselnämnden (ordförande), Partibidragsnämnden (ledamot)
Ekström, Eva	Konsumenternas Försäkringsbyrå (styrelseledamot)
Hjorth, Klas-Erik	Springkällan AB (ledamot och VD), Göte Norberg AB (f.d. Revisorshuset i Örnsköldsvik AB; ledamot t.o.m. 2003-03-21), Redovisningsbyrån i Örnsköldsvik AB (suppleant)
Moreau, Jan-Erik	Bokföringsnämnden (ledamot), Statens Energi-myndighet (ledamot), Nämnden för styrelse-representationsfrågor (ersättare)
Nyquist, Kerstin	Forskarskattenämnden (ersättare fr.o.m. 2003-12-11)
Nordin Buisman, Ulla	UBN Förvaltning AB (ledamot), Ekonomistyrnings- verkets Redovisningsråd (ordförande)

Ersättare

Burén, Carl Gustaf	Bokföringsnämnden (ledamot)
af Sandeberg, Catarina	Expanator AB (ledamot), Stiftelsen Skriftserien vid Stockholms universitet (ledamot), Svenska Aktiesparares Riskförbund Konsumentskyddskommitté (ledamot)
Möller, Willard	Revisionsfirman W Möller AB (ledamot), BWM Revision AB (ledamot), BWM Transfer AB (ledamot)
Lundfors, Leif	Redovisningsrådet (ledamot)
Stenman From, Eva	Gunilla Kolm Revisionsbyrå AB (suppleant)
Östman, Maria	Revidacta Revision AB (ledamot), Svenska Revisorsamfundets Service AB (ledamot), Espings Revisionsbyrå AB (suppleant), Revisorshuset i Örnsköldsvik AB (ledamot)

4. Noter

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2003	2002
	Ansökningsavgifter	1 738	2 334
	Årsavgifter	14 222	13 723
	<i>Reducering av fakturerade/ej inkomna årsavgifter</i>	-173	-174
	Examensavgifter	5 221	1 565
	Administrationsavgifter examen	1 897	*
	Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	65	39
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	348	384
		23 318	17 871

* Fördelningen mellan examens- och administrationsavgift är ny för året; intäkterna har tidigare år rubricerats som Provavgifter

Not 2	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	40	45

Not 3	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	9 017	7 596
	Övriga kostnader för personal	5 014	5 770
		14 031	13 366

Not 4 Kostnader för lokaler		
Kostnader för lokaler	2 071	2 000
I posten ingår hyra för kontorslokaler med 1 725 tkr och hyra för provlokaler med 247 tkr		
Not 5 Övriga driftkostnader		
Övriga driftkostnader	5 121	4 571
I posten ingår konsulttjänster med 3 886 tkr, varav 3 123 tkr avser provkonstruktion och provrättning..		
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	9	8
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	2	0
Övriga finansiella kostnader	13	19
	24	27
Not 7 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet	1 905	-2 179
RN föreslår att årets överskott balanseras i ny räkning.		
Not 8 Materiella anläggningstillgångar		
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>		
Ingående anskaffningsvärde	376	331
Årets anskaffningar	0	46
Årets avskrivningar	-15	-1
Ingående ackumulerade avskrivningar	-332	-331
Korrigerering för avrundning	-	-1
<i>Utgående bokfört värde</i>	29	44
<i>Maskiner, inventarier, installationer m.m.</i>		
Ingående anskaffningsvärde	2 029	2 090
Årets anskaffningar	317	60
Avyttrat/utrangerat, anskaffningsvärde	0	-121
Årets avskrivningar	-192	-130
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 796	-1 787
Korrigerering av tidigare års avskrivningar	0	121
<i>Utgående bokfört värde</i>	358	233
Not 9 Kundfordringar		
Posten består till största delen av årsavgifter	531	578

Not 10 Fordringar hos andra myndigheter		
Mervärdesskatt	241	413
Kundfordringar inomstatliga	27	71
Övriga fordringar, RGK ränta	17	7
	285	491
Not 11 Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda hyreskostnader	438	431
Not 12 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Beviljad räntekontokredit hos Riksgäldskontoret enligt regleringsbrev	2 000	2 000
Utnyttjad kredit/behållning på räntekonto	0	-342
Avgifter	1 939	0
<i>Summa behållning på räntekonto</i>	1 939	-342
varav kortsiktigt likviditetsbehov	0	200
Not 13 Balanserad kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet	-1 939	241
Not 14 Avsättning för pensioner och liknande		
Ingående avsättning	0	0
Årets pensionskostnad	383	0
Årets pensionsutbetalningar	-70	0
<i>Utgående avsättning</i>	312	0
Not 15 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Beviljad låneram enligt regleringsbrev		1 000
Ingående balans	163	197
Under året nyupptagna lån	188	64
Årets amorteringar	-122	-98
<i>Utgående balans</i>	229	163
Not 16 Skulder till andra myndigheter		
Sociala avgifter	300	465
Övriga skulder till andra myndigheter	132	77
	432	542
Not 17 Leverantörsskulder		
Leverantörsskulder	131	605

Not 18 Övriga skulder		
Personalens källskatt	289	250
Övriga skulder	12	305
	302	554

Not 19 Periodavgränsningsposter		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	991	1 000
Övriga upplupna kostnader	1 224	515
	2 215	1515

Not 20 Redovisning mot inkomsttitel		
Inkomsttitel 2811. Övriga inkomster av statens verksamhet	100	50
Avser straffavgift i disciplinärenden enligt 32 § fjärde stycket lagen (2001:883) om revisorer		

Not 21 Finansieringsanalys		
Kostnader enligt resultaträkningen	21 454	20 095
- Avskrivningar	-207	-131
<i>Kostnader enligt finansieringsanalysen</i>	21 247	19 964

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER*(belopp i tusental kronor om ej annat anges)*

	2003	2002	2001	2000	1999
Låneram					
Beviljad	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utnyttjad	229	163	197	159	232
<i>Kvar av låneramen</i>	<i>771</i>	<i>837</i>	<i>803</i>	<i>841</i>	<i>768</i>
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	2 000	550
Max utnyttjad	999	342	89	519	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	40	45	66	27	97
Räntekostnader	2	0	0	1	15
<i>Saldo</i>	<i>38</i>	<i>45</i>	<i>66</i>	<i>26</i>	<i>82</i>
Avgiftsintäkter					
Beräknat belopp enligt regl.brev	19 360	15 660	15 920	12 075	11 250
Avgiftsintäkter som disponeras	23 318	17 871	16 093	12 949	10 623
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	16	16	16	15	15
Medelantalet anställda (st)	17	17	17	17	15
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 326	1 246	948	923	807
Kapitalförändring					
Årets	1 905	-2 179	836	-1 373	-1 921
Balanserad	-1 939	241	-595	778	2 699

Peter Strömberg
Direktör